

Суц О.П.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правового
регулювання економіки
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця*

ДОГОВІР ПРО УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ КОРПОРАТИВНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ

Найбільш юридично значущим і базовим договором при здійсненні корпоративного інвестування є договір про управління активами, оскільки відповідно до ч. 6 ст. 63 Закону України «Про інститути спільного інвестування», управління активами корпоративного фонду на підставі відповідного договору здійснює компанія з управління активами (далі – КУА). Однією із особливостей договору про управління активами корпоративного фонду є те, що договір укладається між КУА і наглядовою радою корпоративного фонду та затверджується загальними зборами акціонерів цього фонду. КУА на підставі договору про управління активами діє від імені та в інтересах корпоративного фонду у відносинах з третіми особами. Проте, незважаючи на те, що дана конструкція договору є найважливішою для здійснення корпоративного інвестування, вона не набула достатнього дослідження у наукових працях вчених-правників, а Закон України «Про інститути спільного інвестування» не містить норм, що присвячені вказаній договірній конструкції.

Ознаками договору про управління активами корпоративного фонду є:

- 1) довірчим керуючим активами корпоративного фонду є КУА – професійний учасник ринку цінних паперів, яка за винагороду протягом певного строку здійснює управління переданими в її володіння активами;
- 2) активами, що передає корпоративний фонд в управління КУА, є майно, майнові права та цінні папери, що належать йому на праві приватної власності;

3) на підставі договору про управління активами КУА вступає у правовідносини з третіми особами від імені і в інтересах корпоративного фонду;

4) КУА на підставі договору про управління активами корпоративного фонду фактично виконує функції виконавчого органу корпоративного фонду.

5) метою укладення договору про управління активами корпоративного фонду та КУА є отримання прибутку на користь корпоративного фонду та його інвесторів;

б) корпоративний фонд на підставі укладеного договору про управління активами наділяє КУА правомочностями володіння та користування його активами.

Беручи до уваги окреслені ознаки, можемо стверджувати, що договір про управління активами корпоративного фонду має характерні ознаки і договору про надання фінансових послуг, і договору про управління майном. Наведена подвійність у підходах до розуміння зумовлена двома чинниками. Перший чинник – це, зокрема, те, що КУА – фінансова установа, що надає фінансові послуги, зокрема здійснює купівлю-продаж цінних паперів. Другий чинник – корпоративний фонд передає в управління КУА активи з метою їх примноження та отримання прибутку, а під активами розуміється певне майно та майнові права.

Визначивши ознаки договору про управління активами, можемо запропонувати визначення поняття означеного договору. Так, на нашу думку, договором про управління активами є договір, за яким одна сторона (корпоративний фонд) передає другій стороні (компанії з управління активами) на певний строк, активи, які належать корпоративному фонду на праві власності, в управління, а друга сторона (компанія з управління активами) за винагороду здійснює управління переданими в його володіння активами та виступає у правовідносинах з третіми особами від імені і в інтересах корпоративного фонду, з метою отримання прибутку на користь такого фонду.

Чинне законодавство України з питань діяльності інститутів спільного інвестування не містить детальної регламентації договірної конструкції, що укладається між корпоративним фондом і його КУА, зокрема, проблема полягає у відсутності законодавчого закріплення поняття договору про управління активами, а також його суттєвих умов. Тому в цій частині Закон України «Про інститути спільного інвестування» потребує змін шляхом внесення норми яка б визначала поняття договору про управління активами корпоративного фонду та визначала суттєві умови цього договору.